

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 491
van **STIJN BEX**
datum: 25 mei 2020

---

aan **WOUTER BEKE**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING

Welbevinden lgbti-personen en bestrijding discriminatie - Beleidsdomein Welzijn

Op 14 mei 2020 verscheen de ILGA Rainbow Index van 2020 (ILGA: International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association), een jaarlijkse index waarop landen gerangschikt worden op hun inzet en bescherming voor lgbti-personen (lgbti: lesbian, gay, bisexual, transgender, intersex). België staat opnieuw op de tweede plaats, met een score van 73%. De tweede plaats is positief, maar de score stagneert wel. België moet zijn voortrekkersrol op het vlak van lgbti-rechten in Europa blijven opnemen.

Op dezelfde dag werden ook de resultaten van de tweede lgbti-survey, een Europese studie van het Bureau voor de Grondrechten, gepubliceerd. Deze studie bevroeg tussen 27 mei en 22 juli 2019 online 139.799 personen van minstens 15 jaar oud die zichzelf omschrijven als lesbisch, homoseksueel, biseksueel, transseksueel of intersekse uit alle lidstaten van de Europese Unie en kandidaat-lidstaten Noord-Macedonië en Servië. Ook 2686 Belgische lgbti-personen namen deel aan deze studie. Het onderzoek bevroeg deelnemers naar hun ervaringen met discriminatie, intimidatie of geweld, hun bewustzijn over hun rechten, de openheid over lgbti-zijn, positieve en negatieve ervaringen op hun werk of in het onderwijs, hun sociaal-economische en levensomstandigheden en naar hun fysieke en mentale welzijn.

Het welbevinden van lgbti-personen is onvoldoende mee geëvolueerd met de verhoogde maatschappelijk acceptatie en verworven lgbti-rechten. Uit de Europese studie blijkt dat 29% van de Belgische deelnemers aangeeft te maken hebben gehad met langdurige (zes maanden of meer) periode van ziekte of gezondheidsproblemen. Op de vraag "heb je je de voorbije twee weken terneergeslagen of depressief gevoeld" antwoordde slechts 25% van de bevraagden zich de voorbije twee weken nooit terneergeslagen of depressief te hebben gevoeld. Dit percentage is daarenboven omgekeerd evenredig met de leeftijd van de deelnemers. Op de vraag of men zich het afgelopen jaar gediscrimineerd voelde door gezondheids- of sociale instellingen omwille van hun seksuele of genderidentiteit, antwoordde 14% van de deelnemers bevestigend.

1. Hoe interpreteert de minister de resultaten van de ILGA Rainbow Index en het Europese onderzoek van het Bureau voor de Grondrechten naar lgbti-personen?
2. Met welke initiatieven focust het welzijnsbeleid vandaag op het welbevinden van lgbti-personen? Is de minister van plan om die te versterken naar aanleiding van deze cijfers?
3. Is de minister van plan om naar aanleiding van deze rapporten nieuwe initiatieven te nemen om het welbevinden van lgbti-personen te bevorderen? Zo ja, welke?

4. Zal de minister bij het opstellen van het derde Vlaamse actieplan ter preventie van suïcide extra aandacht besteden aan de doelgroep van lgbti-personen? Zo ja, op welke manier?
5. Welke maatregelen zal de minister nemen om ervoor te zorgen dat de welzijns- en zorgsector meer genderinclusief wordt? Zal hij overleggen met zijn collega bevoegd voor Onderwijs om te ijveren voor een grotere aandacht voor lgbti-thema's bij de opleidingen voor zorgend personeel?
6. Hoe evalueert de minister de maatregelen uit het interfederaal actieplan tegen discriminatie en geweld ten aanzien van lgbti-personen (2018-2019) in zijn beleidsdomein? Heeft hij zicht op het effect van dit plan? Welke maatregelen uit dat plan zal hij bijsturen of versterken?
7. Zal de minister meer gedetailleerd onderzoek laten uitvoeren naar het fysieke en mentale welzijn van lgbti-personen in Vlaanderen?

Vragen over hetzelfde onderwerp werden gesteld aan de ministers Hilde Crevits (576), Bart Somers (250), Ben Weyts (569 en 570) en Wouter Beke (491).

ANTWOORD

op vraag nr. 491 van 25 mei 2020

van **STIJN BEX**

---

1. Net als vorig jaar staat België op de tweede plaats in deze index. We kunnen dus besluiten dat we op vlak van gelijke rechten goed scoren. Ondanks de rangschikking op de tweede plaats, blijft het belangrijk verder te investeren in de maatschappelijke aanvaarding van LGBTI-personen en hun welzijn. Uit de Europese studie van het Bureau voor de Grondrechten blijkt immers dat 42% van de respondenten aangaf het voorbije jaar lastiggevallen te zijn voor hun seksuele oriëntatie, genderidentiteit en/of expressie. 66% durft zichzelf niet te zijn in de publieke ruimte en 37% vermijdt zelfs bepaalde plaatsen uit vrees om lastig gevallen te worden.
2. De partnerorganisatie seksuele gezondheid Sensoa en partnerorganisatie voor Alcohol en andere Drugs VAD hebben oog voor lgbti-personen als specifieke doelgroep. Zo zijn beide partnerorganisaties bezig met het beginnend opzetten van een activiteit in kader van chemsex (middelengebruik in een seksuele context), welk past binnen een streven naar een beter welbevinden op vlak van fysieke en mentale gezondheid.

Vanuit het thema preventie inzake seksuele gezondheid is er bovendien een recurrent informeren en sensibiliseren van de algemene bevolking omtrent het thema seksuele oriëntatie, via onder meer lesmateriaal over genderdiversiteit en homofobie, opleidingen voor professionals over seksuele opvoeding, ...

Ook de lopende campagne van Sensoa 'Ik Weet Wat Ik Doe' brengt dit onder de aandacht. In die campagne wordt via diverse rolmodellen en getuigenissen getoond hoe homo's, bi's en andere mannen die seks hebben met mannen op een veerkrachtige manier keuzes maken voor hun seksuele gezondheid. Voor de campagne van het najaar worden nieuwe getuigenissen verzameld omtrent mentale gezondheid en veerkracht.

De CAW bieden een breed aanbod van ondersteuning op de eerste lijn, waar zowel binnen het algemeen onthaal als binnen het jongerenonthaal van de CAW aandacht is voor welzijnsvragen van LGTBI+-personen. Ook de Centra voor Tele-Onthaal hebben vanuit hun reguliere werking een aanbod voor deze doelgroep.

3. Vanuit het Vlaamse suïcidepreventiebeleid wordt er continu veel aandacht besteed aan LGBTI+. In het Vlaams actieplan suïcidepreventie (VAS) 2012 - 2020 zijn holebi's en transgenderpersonen specifiek opgenomen als kwetsbare groep. De bestaande initiatieven worden verder gezet.

Voor het realiseren van de gezondheidsdoelstelling zelfdoding en het uitvoeren van het bijhorend Vlaams actieplan, wordt vanuit de Vlaamse overheid samengewerkt met een partnerorganisatie voor suïcidepreventie (VLESP). Deze beheersovereenkomst 2019 - 2023 met VLESP draagt bij tot gezondheidsbevordering en ziektepreventie, zowel bij de algemene bevolking als bij specifieke doelgroepen. Personen met een verhoogd gezondheidsrisico en groepen die gekenmerkt worden door een verhoogde kwetsbaarheid, zoals LGBTI+, zijn onderwerp van deze beheersovereenkomst.

Concreet voorziet het VAS in deskundigheidsbevordering van hulpverleners m.b.t. de doelgroep holebi's. Bovenop de vooropgestelde acties die bij de lancering in 2012 werden opgenomen in het actieplan, zijn er de voorbije jaren ook nieuwe acties ontwikkeld die zich richten naar de risicogroep LGBTI+. Dit geeft aan dat er oog is voor nieuwe ontwikkelingen en noden en dat hier ook door de Vlaamse Overheid de mogelijkheid wordt geboden om deze te ontwikkelen en te implementeren.

Een concreet voorbeeld is de projectsubsidie aan Cavaria voor de ontwikkeling van een tool voor LGBTI+, gekoppeld aan een effectiviteitsstudie. De tool bestaat uit twee websites: Lumi.be (Çavaria) en Gendervonk.be (Transgender Infopunt). De websites bieden inzicht in mogelijke stressfactoren en psychische klachten die holebi's en transgender personen kunnen ervaren, aan de hand van tips, videogetuigenissen en links naar hulp over thema's als zelfaanvaarding, het vinden van een netwerk, je goed in je vel voelen en het omgaan met suïcidale gedachten. Er is ook een apart luik voor ouders en een specifieke rubriek voor hulpverleners. De tool werd gelanceerd op de werelddag suïcidepreventie op 10 september 2019. VLESP staat als partnerorganisatie voor suïcidepreventie binnen haar beheersovereenkomst mee in voor de implementatie en zal de tool blijvend uitdragen op vormingen, studiedagen, publicaties,... (net zoals bij alle andere methodieken voor specifieke doelgroepen).

Cavaria is permanent vertegenwoordigd in de Vlaamse werkgroep suïcidepreventie. Ook via die weg is er continue afstemming met het suïcidepreventiebeleid.

VLESP volgt ook actief op of de kwetsbare doelgroep van LGBTI+ specifiek meegenomen wordt in bevragingen zoals het gebruikersonderzoek van het platform Zelfmoord1813.be, de evaluatiestudie van de app BackUp en de online zelfhulp module Think Life. In het kader van de verdere uitwerking van Zelfmoord1813 werd samen met Çavaria bekeken hoe LGBTI+ als risicogroep en doelgroep meer aandacht kunnen krijgen op de website. Tot daar de preventieve initiatieven.

Binnen het welzijnsdomein hebben de CAW een breed aanbod van ondersteuning , ook voor LGTBI+-personen, evenals de Centra voor Tele-Onthaal. Zij gaan voortdurend na op welke manier zij hun aanbod nog beter kunnen afstemmen op kwetsbare groepen. In die zin is er samenwerking opgezet tussen CAW Oost-Vlaanderen (als referentie-CAW, zie punt 5) en het Transgender Infopunt (TIP, <http://transgenderinfo.be/>).

4. In de tweede helft van 2020 start VLESP met de evaluatie van het huidige Vlaams actieplan dat loopt tot eind 2020. In dit kader zullen uiteraard ook de acties gericht op kwetsbare groepen zoals lgbti-personen geëvalueerd worden. De resultaten en aanbevelingen worden, samen met de meest recente wetenschappelijke evidentie hieromtrent, meegenomen in de voorbereiding van de ontwikkeling van het derde actieplan.
5. De genoemde preventieve gezondheidsinitiatieven met specifieke aandacht voor de LGBTI+groep vanuit Sensoa en VAD worden onverminderd voortgezet. Dit gebeurt binnen de beheersovereenkomsten met deze organisaties en hiervoor wordt nauw samengewerkt met Cavaria.

Het CAW Oost-Vlaanderen is aangesteld als referentie-CAW om de welzijnscomponent binnen het Transgender Infopunt (TIP) aan te sturen en te coördineren. Dit betekent ook dat CAW Oost-Vlaanderen de opdracht heeft om de problematiek van transgenders regelmatig onder de aandacht te brengen van de 10 andere CAW in Vlaanderen. Mijn departement bekijkt binnen het sectoroverleg met de CAW of het inhoudelijk zinvol is om deze opdracht te verruimen naar LGBTI+.

6. De federale administratie Gelijke Kansen bereidt de opmaak van dit nieuwe actieplan voor. Zij hebben de evaluatie van het vorige plan afgerond en zullen op basis daarvan verdere voorbereidingen starten. Hierover moeten nog afspraken gemaakt worden binnen het interfederaal overleg gelijke kansen.
7. De bestaande onderzoeksresultaten lijken mij een goed beeld van de situatie te geven. Ik heb geen intentie om bijkomende onderzoek naar deze problematiek te laten uitvoeren.